

ARISTOTLE – क्रांती संधी विचार

- **क्रांतीचा अर्थ-** * घटनेत बदल होणे
- * सत्ताधारी व्यक्तीत बदल होणे
- **क्रांतीचे प्रकार**
- 1.संविधानच बदलले जाते
- 2.संविधान स्थीर राहते
- 3.प्रमाणात्मक बदल
- 4.संविधानाचा एखादा भाग बदलणे

- क्रांतीची कारणे
- 1. सामान्य कारणे
- 2. विशेष कारणे
- 3. विशिष्ट राज्यपद्धती मधील कारणे

- क्रांती टाळण्यासाठीचे उपाय
- 1.समान संधी
- 2.विषमता नष्ट करणे
- 3.सत्तेच विकेंद्रीकरण
- 4.भेदभाव करू नये
- 5.योग्य व्यक्तींचा सन्मान
- 6.पात्र व्यक्ती ना सत्तेत स्थान

- 7.विशिष्ट वर्गाची मक्तेदारी नको
- विशेष उपाय
- 1.मध्यम वर्गाची संख्या जास्त असावी
- 2.योग्य राज्यघटना
- 3.चारित्र्यवान नागरिक
- 4.नियंत्रित लोकसंख्या
- 5.मर्यादिक क्षेत्रफळ

- विशिष्ट राज्यपद्धतीतील उपाय
- 1. एकतंत्रात क्रांती टाळण्यासाठीचे उपाय
 - * हेरांचा उपयोग
 - * नागरिकांना व्यस्त ठेवावे
 - * धार्मिक उदारता
 - * इतरांकडून दंड द्यावा
 - * व्यक्तिगत जीवनात हस्तक्षेप

- *परकिय आक्रमणाची भिंती दाखवावी
- 2. हुकुमशाहीत क्रांती टाळण्यासाठीचे उपाय
- * नागरिकांना जास्त शिक्षित होवू देवू नये
- * समाजात सदैव कलह ठेवावा
- * फोडा व राज्य करा
- 3. लोकतंत्रात क्रांती टाळण्यासाठीचे उपाय
- * नागरिकांची पिळवणूक करू नये
- * सारं वजनिक अर्थव्यवस्थेत लोकांचा सहभाग

- *.शिक्षण द्यावे
- 4.समुहतंत्रात क्रांती टाळण्यासाठीचे उपाय
- 1.धनवान लोकांच्या संपत्तीचे संरक्षण
- 2.धनिक वर्गाची सुरक्षा

- नागरिकत्वाचासंबंधी विचार
- नागरिकांचे मुख्य लक्षण शासन कारभारात भाग घेणे
- 1.आधुनिक तत्व अमान्य
- 2.नागरिकत्वासाठी आवश्यक गुण
- अ).भौतिक विवंचनेपासून मुक्त असावा
- ब).परावलंबी नसावे
- 3.नागरिकांचा दर्जा वरचा

- टिका
- 1.धनिकांचे राज्य
- 2.वर्गीकृत समाजाची निर्मिती
- 3.लहान राज्यात शक्य
- 4.परस्परविरोधी विचार
- 5.कर्तव्यावर अतिरेकी भर
- 6.सर्वगुणसंपन्न नागरिकांची कल्पना अव्यवहार्य